OLESEA CIOBANU
Institutul de Filologie
(Chişinău)

LUCIAN BLAGA ÎN PAGINILE REVISTEI *VIAȚA BASARABIEI*

Abstract

Pantelimon Halippa's magazine *Viata Basarabiei* (The Life of Bessarabia), 1932-1944, is the most important literary publication in inter-war Bessarabia. „The Lighthouse" of the country's cultural life, this magazine had a special role in promoting Blaga's works within the region through its outstanding columnists: Nicolai Costenco, Iosif E. Naghiu, Alexandru Lungu, Vladimir Cavarnali... The admiration for Blaga grows with the regional men of letters as a result of the interest that was raised by his philosophical ideas which proved to be single in Romanian culture as well as due to his poetic work's fresh breath which produced great impression among young writers of the land.

Prima referire la opera lui Lucian Blaga în revista *Viața Basarabiei* (an. V, nr. 10, octombrie, 1936) stă sub semnul solidarității şi al unei înalte aprecieri. Admirația pentru Blaga eclatează printre literații din regiunea basarabeană ca urmare a interesului provocat de ideile sale filosofice care s-au dovedit a fi singulare în cultura românească, dar şi grație suflului proaspăt al operei sale poetice, care a făcut impresie în special în rândul tinerilor scriitori din ținut, capabili să recepteze o operă pe care o simțeau aproape, cu atât mai mult că, apărută într-o perioadă frământată de veşnicele întrebări asupra existenței, creația poetică blagiană oferă răspunsuri inedite în ceea ce priveşte raportul contingent-transcendent. Pe de altă parte, orientarea filosofului român spre lumea ancestrală, spre spațiul originar al matricei stilistice, într-un timp când poezia şi, în general, literatura românească din Basarabia se dorea mai mult ca niciodată a fi expresia vie a specificului național, toți aceşti factori au determinat într-un mod fericit acceptarea cu mult entuziasm a filosofiei blagiene de către colaboratorii de la *Viața Basarabiei*.

Rezumând seria de însemnări „judicioase" ale lui Al. Philippide, publicate începând cu nr. 816 în revista românească de literatură şi artă *Adevărul literar şi artistic*, „semnatarul" de la *Viața Basarabiei*, Rafail Radiana (pseudonimul lui Nicolai Costenco) încearcă cu ostentație să califice oarecum banale temeiurile pe care se construieşte teza cu intenții polemice a lui Al. Philippide, teză ce vizează problema tradiției populare româneşti şi a specificului național. Prin ideile sale şi prin concluzia la care ajunge (că nu există o tradiție literară cu specific național), Al. Philippide „încearcă să răstoarne arbitrariul frumos expus al d-lui Blaga cu privință la acel orizont spațial subconştient, […] cu dor de ducă pe *plaiuri*" [1, p. 61], şi să se opună afirmației blagiene, conform căreia

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

orizontul spaţial inconştient al românului a crescut în sufletul acestuia necondiţionat de mediul înconjurător. Altfel spus, urmând cunoscuta teză a morfologiei culturii (reprezentanţi Frobenius, Spengler şi alţii), dar şi a istoriei artei (Riegl sau Worringer), şi anume că „sentimentul spaţiului" ar avea un rol major în constituirea unei culturi sau al unui stil de artă, Al. Philippide încearcă să dovedească contrariul aserţiunilor blagiene potrivit cărora „nu există măcar o umbră de echivalenţă între peisajul unei culturi şi viziunea spaţială specifică a acestei culturi" [2, p. 43-44]. Or, în accepţia lui Lucian Blaga, doar „orizontul spaţial al inconştientului poate cu adevărat dobândi rolul de factor determinant pentru structura stilistică a unei culturi sau a unei spiritualităţi, fie individuale, fie colective" [2, p. 123-124]. Iar acest inconştient îşi are un orizont propriu care poate fi cu totul diferit de orizonturile spaţiale ale sensibilităţii conştiente. Deşi articolul din publicaţia de la Chişinău nu prezintă argumente serioase în susţinerea teoriei filosofului român al culturii, acestea rezumându-se de cele mai multe ori la nişte observaţii mai mult personalizate care trădează la prima vedere o lipsă de obiectivitate în tratarea subiectului respectiv, cert e că între cele două concepţii, a lui Lucian Blaga şi a lui Al. Philippide, balanţa înclină spre cea dintâi deocamdată. Cu titlul de paranteză menţionăm că enunţurile din finalul articolului, pe care ţinem neapărat să le citãm, – „însemnările critice ale d-lui Philippide sunt antrenante. Dacă sunt şi pline de adevăr se va vedea." [1, p. 62] – dovedesc, evident, că la *Viaţa Basarabiei* critica şi, prin extrapolare, întreaga activitate literară, este *influenţată* la modul activ de cea din Ţară. Fără pretenţii de critici literari, cronicarii publicaţiei basarabene, atunci când se referă la fenomenul literar general-românesc, se mulţumesc, în cea mai mare parte, să fie simpli observatori (sau observatori pasivi) ai evenimentelor, să le înregistreze şi să le facă cunoscute publicului cititor din ţinut. Ezitând să ia o poziţie critică, cum e cazul pe care tocmai îl analizăm, ei preferă cel mult să-şi exprime abil, printre rânduri preferinţele şi evită să insiste prea mult în a contrazice opinii, deşi, uneori, o fac chiar cu destulă îndrăzneală. Revenind la subiect, menţionăm că argumentele lui Al. Philippide nu par a fi destul de convingătoare pentru cronicarul basarabean, iar în ceea ce priveşte cele câteva elemente-pivot (eliminarea misticismului, a analizei à la Proust, a pesimismului eminescian etc.) ale viitoarei tradiţii literare româneşti, aşa cum o vede Al. Philippide, nu sunt decât nişte formulări „pline de nadă pentru mintea greoaie a vulgului", pentru că „o minte cultivată nu se va mulţumi niciodată cu ceea ce poate da tradiţia literară a d-lui Philippide" [1, p. 62]. Dacă în opinia lui Al. Philippide există două valori, una absolută (clasică) şi alta relativă (modernă, tradiţia naţională) şi pentru a intra în literatura universală e absolut necesar de a pune opera în raport cu tradiţia clasică, cronicarul de la *Viaţa Basarabiei* e de părerea că există doar „o tradiţie literară, nu elementară şi vulgară, inexistentă pentru cultura universală, ci plină de tot ce caracterizează umanitatea evoluată de astăzi." În ceea ce priveşte tradiţia, ea, în opinia autorului acestui articol „nu trebuie să însemneze nici ceva vechi, nici viu (proporţii de vierme). Tradiţia nu poate fi decât un trecut mereu actual şi atunci va fi şi naţională şi universală" [1, p. 62].

O problemă pe care o pune articolul respectiv îşi are sursa nemijlocit în opera blagiană, în ceea ce priveşte conceptul de *spaţiu mioritic*, în calitatea lui de cadru inconştient al vieţii noastre spirituale, precum şi convingerea că forma infinitului ondulat (deal-vale) este acel spaţiu imaginar dominant în toate creaţiile sufletului românesc.

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

Autorul articolului consideră că, dacă am privi în adâncime problema, aşa cum o pune Blaga, am observa că basarabenii se exclud de la sine din sfera acestei noţiuni: „Perspectiva interioară a basarabeanului, subconştientă, se situează pe planul spaţial cosmic al stepei şi al codrului. Mai accentuat al stepei." Figurând sub titlul de paranteză, înscriindu-se în sfera unei simple constatări, fără alte specificări din partea autorului, pare dificil de a da un verdict asupra acestei afirmaţii, de vreme ce rămâne necunoscută poziţia de pe care a fost lansată, argumentele care o susţin şi mobilul care a pus în mişcare o asemenea declaraţie. Departe de noi intenţia de a sonda acest aspect, totuşi anumite concretizări se impun de la sine. În *Trilogia culturii* Blaga afirmă că: „o viziune spaţială nu e niciodată unicul factor determinant al unui stil cultural. Aceşti factori, de-o egală însemnătate, sunt totdeauna mai mulţi şi în pluralitatea lor ei formează o «matrice», sau un complex" [2, p. 110]. Pe de altă parte, susţine autorul *Spaţiului mioritic*, matricea stilistică, odată statornicită în inconştient, rămâne inalterabilă şi imună la orice devieri ale conştiinţei. În ceea ce priveşte viziunea spaţială, ea „trebuie să fie în ultimă analiză, reflexul unor profunzimi sufleteşti, sau un fel de emisiune pe plan de imaginaţie a unui *prim* (s.n. – *O.C.*) fond spiritual al nostru" [2, p. 45], iar acest spaţiu, care reglementează din adâncuri creaţia spirituală a unui popor şi conferă unitate culturii naţionale, acţionează din inconştient, care, la rândul său, se solidarizează cu perspectiva sau orizontul pe care şi-l creează.

Reluând subiectul nostru, menţionăm că, ulterior, numele lui Lucian Blaga va apărea în paginile revistei *Viaţa Basarabiei* în special în recenzii. Astfel în 1939, este salutată cu mult entuziasm editarea şi apariţia volumului care inaugurează *Trilogia valorilor – Artă şi valoare*. Menţionăm că de un atare entuziasm s-au bucurat toate studiile sale filosofice anterioare (componentele primelor două trilogii).

Însă, înainte de a trece la recenzia propriu-zisă, ţinem să subliniem că în Basarabia, Blaga a pătruns în toată valoarea şi strălucirea sa prin concursul unor scriitori români stabiliţi temporar la Chişinău, care au contribuit enorm de mult la revigorarea vieţii literare din regiune (la Chişinău, în calitate de profesor la Seminarul Teologic şi la Facultatea Teologică a activat Gala Galaction; pe post de magistrat s-a afirmat epigramistul Cincinat Pavelescu; realizând diverse munci şi fiind preocupaţi de fenomenul literar basarabean s-au dovedit a fi şi prozatorii Nicolai Dunăreanu şi Gib. Mihăiescu (întemeietor al revistei *Gândirea*, alături de alţi tineri scriitori cum ar fi: Cezar Petrescu, Adrian Maniu, Lucian Blaga), profesorul Petre Constantinescu-Iaşi ş.a.). E şi meritul lor că Lucian Blaga a fost cunoscut drept o adevărată personalitate creatoare, care s-a manifestat cu acelaşi succes şi originalitate atât în domeniul filosofiei, prin ineditul sistemului său, cât şi în domeniul poetic, printr-o poezie cu profunde implicaţii filosofice, fapt ce a constituit în România prilejul multor controverse în ceea ce priveşte relaţia dintre poet şi filosof, astfel că, „nu puţini au folosit această existenţă specifică pentru a-l contesta fie pe poet, fie pe filosof." [3, p. 8], după cum afirmă Emil Vasilescu. În publicaţia basarabeană această polemică nu a avut implicaţii deosebite în receptarea operei tânărului poet transilvan. Evident, fără a atinge proporţiile la care au ajuns controversele în critica românească, unele mici impulsuri, sau mai bine zis ecouri, ale acestor dezbateri s-au strecurat şi în regiunea basarabeană, prin intermediul oamenilor de cultură români. În articolele

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

din revistele basarabene însă problema nu se pune fățiș. În majoritatea cazurilor, ea poate fi cel mult întrezărită sau menționată printre altele. Aşa se întâmplă şi în cazul diaconului din dreapta Prutului Iosif E. Naghiu, care în recenzia la studiul *Artă şi valoare* prezintă poezia şi filosofia lui Lucian Blaga ca fiind părți ale unei singure realități spirituale: „Poezia lui Lucian Blaga e profund filosofică (uneori explică teze enunțate apodictic în operele filosofice). Filosofia lui Lucian Blaga e scrisă poetic. Toate cărțile sale de filosofie sunt poeme în proză de înaltă ținută etică […]" [4, p. 103]. Dacă în spațiul românesc i s-a reproşat deseori lui Blaga folosirea unui limbaj intens metaforizat în domeniul filosofic (singurul care a motivat *argumentat* şi a salvat de numeroase învinuiri terminologia blagiană, justificându-i existența şi valabilitatea, a fost Constantin Noica), în Basarabia (exemplu e şi citatul de mai sus), acesta este prezentat fie ca un avantaj al filosofiei blagiene, în sens că-i sporeşte originalitatea, fie ca pe o ordine firească a lucrurilor, dacă luăm în calcul firea poetică a autorului *Trilogiilor*, căci Blaga, deşi „la zi" cu toate „noutățile" din domeniul ştiințific, nu a fost un filosof scientist, ci „un poet-filosof", ar spune Alexandru Tănase.

Referindu-se la proaspăta apariție editorială a lui Lucian Blaga, în care se dovedeşte că diversele ramuri ale culturii (arta gotică şi cugetarea medievală sau barocul şi filosofia hegeliană) prezintă o unitate stilistică în structura lor intimă şi în care, totodată, se reține din volumele anterioare tragicul ființei umane în încercarea de pătrundere în esența metafizică a lumii prin risipirea şi cunoaşterea misterului, dar şi ideea existenței acelei ființe transcendentale care impune restricții în cunoaşterea absolutului – Marele Anonim, recenzia lui Iosif E. Naghiu nu prezintă niciun indiciu care ar trăda vreo intenție de revoltă împotriva „elementelor antiortodoxe", deja semnalate de către Nichifor Crainic încă din 1936, când în *Transfigurarea românismului* Blaga a fost bănuit că ar intenționa publicarea unei metafizici româneşti „elaborată din superstițiile folclorice, din miturile indiene şi din ereziile creştine, toate elemente antiortodoxe" [5, p. 201]. Menționăm că toate aceste vagi disensiuni dintre Lucian Blaga şi ideologul *Gândirii*, iar împreună cu el şi ceilalți adepți ai ortodoxismului, rămâneau a fi încă neconturate la acea oră, adevăratele neînțelegeri se manifestă la 1942, odată cu apariția volumului *Religie şi spirit* al lui Lucian Blaga şi, imediat, ca reacție la atitudinea „ostilă" a autorului față de creştinism şi ortodoxie, Dumitru Stăniloaie în *Poziția dlui Lucian Blaga față de Creştinism şi Ortodoxie* îi impută filosofului român că „procedează cu religia ca unul care sugrumă pe cineva, spunându-i cuvinte de mângâiere" [6, p. 37]. Aşadar, de vreme ce lupta încă nu era anunțată, Iosif E. Naghiu în recenzia sa din *Viața Basarabiei* prezintă volumul *Artă şi valoare* în termeni apreciativi, insistând să menționeze printre punctele forte ale acestei opere logica internă care susține teza blagiană. Însă atunci când se pune problema Marelui Anonim, diaconul vorbeşte despre acesta doar ca despre o ființă „transcendentală" despre care „nu putem cunoaşte nimic"; „se ştie doar, afirmă diaconul, că exercită o cenzură transcendentă". Pe de altă parte însă, Iosif E. Naghiu nu ezită, în acelaşi timp, să sesizeze, fără a se implica în vreun anume fel, problemele pe care acest volum le pune în fața cititorului: „Ideile sugerate de citirea cărții lui Blaga, specifică autorul recenziei, stârnesc în sufletul cititorilor o mulțime de probleme, pe care le vor rezolva volumele următoare din *Trilogia Valorilor*" [4, p. 104]. Opera lui Blaga, după cum se ştie, nu era la acel moment înțeleasă pe deplin nici în dreapta Prutului, exegeții filosofiei sale din întreaga

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

Românie întâlnind multiple dificultăți de interpretare. În ceea ce-i privește pe cronicarii de la *Viața Basarabiei*, aceştia, deşi atenți la tot ce vizează fenomenul literar românesc, dau dovadă de suficientă „diplomație" pentru a se ține pe poziții neutre sau şi mai bine să tacă în cazurile când ar fi fost potrivit să se pronunțe. Această observație privind atitudinea specifică a cronicarilor basarabeni se pretează numai în cazurile când se pune problema fenomenului literar de pe malul drept al Prutului, căci în problemele literare din Basarabia aceştia se dovedesc a fi destul de drastici şi categorici. Amânarea deciziei, care fie că-i lăsată pe seama timpului (cum s-a văzut în primul articol), fie pe seama explicațiilor care urmează să apară, trădează lipsa de inițiativă a criticii basarabene din perioada interbelică, dacă nu cumva complexele şi lipsa de curaj. Aşa se întâmplă că într-un moment când încă în 1936 Nichifor Crainic semnalase vag detaşarea filosofului *categoriilor abisale* de ortodoxism în sens gândirist, afirmând că nu poate depista „nicio afinitate între metafizica poporului român şi ideea aşa de originală a Marelui Anonim, biet sartrap al cerului speculativ, îngrozit că pigmeii din lume ar putea să-i uzurpe tronul" [5, p. 202], redactorii revistei basarabene, tradiționaliști incurabili, nutrind profund respect pentru şeful *Gândirii*, dar încredințați şi de valoarea ce o prezintă opera blagiană, probabil că nu s-au simțit ei cei indicați să abordeze şi să se pronunțe cu referire la cazul Blaga. Cu toate acestea, *Viața Basarabiei* nu a ratat prilejul onorabil de a-i acorda spațiu lui Lucian Blaga în paginile sale, chiar dacă mai mult sub formă de recenzii.

Un rol deosebit în popularizarea operei blagiene prin rândurile publicului cititor din ținutul basarabean l-a avut, cu siguranță, recenzia lui Alexandru Lungu la volumul *Nebănuitele trepte* (ultima culegere de versuri apărută antum). Ferm convins că „un volumaş fără surprize nu înseamnă mare lucru" [7, p. 528], Lucian Blaga a reuşit şi permite prin acest volum, „recent" editat, dezvoltarea unei game întregi de posibilități interpretative; „îmbie la fixarea unor unghiuri inedite de vedere şi constituie un teren pe care indicatoare diferite şi interesante se pot situa fără exagerări" [8, p. 70]. Recenzentul merge, după cum observă el însuşi, pe linia trasată de reprezentanții „criticii adevărate", care în opinia sa sunt: Mihail Chirnoagă, Petru Manoliu, Traian Chelariu şi evidențiază câteva dintre atuurile volumului în cauză: diversitatea tematică, mijloacele tehnice „de o variație interesantă la un poet format în cea mai completă ordine a expresiei" [8, p. 71], construcția surprinzătoare (culegerea reprezentând un lanț de poeme în continuă evoluție în constituirea ideii generale), lirismul interior pur, care începe acolo unde dispare organizarea lucidă ş.a. Neavând pretenția unui cavaler „cu zale critice" şi nici intenția de a purta în mâini „o spadă metafizică" cu care să „ciopârțească" creația poetică a primului mare filosof român, ba dimpotrivă, năzuind să o purifice de acele opinii neavenite în conformitate cu care opera poetică a ilustrului poet din Lancrăm e discutată mereu prin raportare la sistemul său filosofic, Alexandru Lungu observă că poezia lui Lucian Blaga e filosofică în măsura în care-şi permite să-şi pună probleme şi să le găsească răspuns: „nu este poezia filosofului Lucian Blaga, ca un rezultat-anexă, ca un instrument fin de demonstrație speculativă" [8, p. 70]. Recenzentul *Nebănuitelor trepte*, Alexandru Lungu, contribuie, urmând logica expunerii noastre, pe linia deschisă de Rafail Radiana şi Iosif E. Naghiu, la promovarea operei blagiene pe teritoriul basarabean şi, prin extrapolare, a literaturii române în general; favorizează o bună receptare a creației poetului transilvan,

BDD-A6877 © 2011 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

conformă adevăratei şi netăgăduitei sale valori; fixează elementele reprezentative din lirica blagiană – adevărate exemple de specific românesc în poezie etc. Astfel, fenomenul literar din Basarabia şi cel din România îşi întăresc punţile de comunicare, iar un pas important în acest scop îl constituie asimilarea conceptelor filosofice blagiene, dar şi receptarea creaţiei poetice a autorului *Poemelor luminii*, considerată un exemplu de adevărată poezie majoră în literatura română, de care „te apropii cu sfială, cum te-ai apropiat în copilărie de o legendă, al cărei tâlc ţi-a rămas pururea neînţeles” [9, p. 89].

O adevărată ispită pentru publicul basarabean, mai ales prin doza de mister în care pluteşte (adevăratul sens al poeziei blagiene nu se dezvăluie decât cu greu), opera poetică a lui Lucian Blaga a constituit o revelaţie şi pentru Vladimir Cavarnali, care, în recenzia la volumul în ediţie definitivă *Poezii*, apărut la Editura Fundaţiilor Regale, mărturiseşte că impresia pe care o resimte la fiecare lectură e că autorul se află într-o „permanentă comunicare poetică cu cerul”, iar pentru a înţelege opera blagiană e nevoie să sesizezi şi să intuieşti „ceva care vine din adânc şi trece firul prin toată schelăria literaturii lui”. Fiind o poezie a misterului, „unde între vis şi realitate nu este decât o palidă umbră de hotar imperceptibil”, poezia lui Lucian Blaga, afirmă Vladimir Cavarnali, nu permite criticii raţionaliste să se apropie de ea decât cuprinsă de panică, pentru că ea va rămâne întotdeauna „în sfera unui limbaj nedefinit, alături, în orice caz, de înţelegerea poeticei lui”. Recenzentul nu întârzie să specifice totuşi că ar fi incorect dacă afirmaţia sentenţioasă a imposibilităţii de interpretare am atribui-o acestei ediţii definitive. Poezia lui Blaga, ar spune Vladimir Cavarnali, pare greu de abordat nu fiindcă ar fi ermetică, şi de fapt nici nu este, ci pentru că opreşte asupra-i ceva mai mult timp privirea cititorului. O lectură grăbită nu va reuşi, în cazul ei, să dezvăluie sensurile de adâncime pe care o poezie profund filosofică, aşa cum e de fapt cea a lui Blaga, le ascunde: „aici trebuie să rătăceşti prin regiuni, unde, păşind cu băgare de seamă, neîncetat vei ridica draperii, care descoperă mereu, complicate şi noi, neînţelese alcătuiri din alte lumi”. Prin poezia sa, Blaga descoperă un trecut fără istorie, „fără certitudini”, zice Cavarnali, iar exemplu concludent, nu şi singurul, e poezia *Linişte între lucruri bătrâne*, în care, fără efort, „ca o rază din lumina dintâi se luminează obiecte, fiinţe, abia perceptibile, ca ceva de mult trăit şi răscolit acum încet, cu oarecare evlavie.”

Vie, creatoare de tinereţe şi de umanitate, lirica lui Blaga împlineşte, susţine autorul recenziei, o „misiune crucială”: are puterea de a „preface omul, de a-l smulge din tină” şi „de a-i rupe vechea axă a zoologicului”.

În concluzie, ar fi de menţionat că în momentul istoric interbelic basarabean, caracterizat pe plan literar printr-o aprigă tendinţă de sincronizare, de deschidere spre fenomenul cultural românesc, opera blagiană este receptată în spaţiul basarabean în baza acelor două linii majore pe care le impune, după cum observă criticul Mihai Cimpoi: pe de o parte ar fi tradiţionalismul crescut din straturile cele mai adânci ale spiritualităţii româneşti şi pe de altă parte – modernitatea discursului său poetic. În Basarabia acelor timpuri Blaga a reuşit să se impună cu aceeaşi putere prin creaţia sa poetică, dar şi prin sistemul său filosofic, ce a surescitat un viu interes şi a fost rapid asimilat şi promovat de colaboratorii publicaţiei *Viaţa Basarabiei* – revistă literară care a găzduit în paginile

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)

sale articole ce aveau drept obiectiv valorificarea literaturii din Basarabia în context cu literatura din România. Revista lui Pan Halippa, înrudită spiritual cu *Gândirea* lui Nichifor Crainic, a dat o serie de studii, articole, recenzii la opera lui Lucian Blaga, intenționând să promoveze în rândurile publicului cititor din această zonă o literatură de calitate, o operă majoră – adevărat exemplu de specific românesc, dar şi să formeze, să educe gustul artistic prin răspândirea de idei sănătoase, născute dintr-un spirit solidar cu spațiul care l-a crescut din taine ancestrale şi l-a înălțat.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Rafail Radiana. *Revista revistelor*. În: *Viața Basarabiei*, Anul V, Nr. 10, octombrie, 1936.

2. Lucian Blaga. *Trilogia culturii*. *Orizont şi stil*. *Spațiul mioritic*. *Geneza metaforei şi sensul culturii*. – Bucureşti, E.L.U., 1969.

3. Emil Vasilescu. *Lucian Blaga pe căile vremii*. În: vol. *Lucian Blaga interpretat de*… Studiu, ontologie, tabel cronologic şi bibliografie de Emil Vasilescu. – Bucureşti, Editura Eminescu, 1981.

4. Iosif E. Naghiu. *Lucian Blaga*. *Artă şi valoare*. *Bucureşti*, *1939*, (Recenzie). În: *Viața Basarabiei*, an. VIII, nr. 6, iunie, 1939.

5. Nichifor Crainic. *Puncte cardinale în haos*. Ediție îngrijită de Magda şi Petru Ursache. – Iaşi, Ed. Timpul, 1996.

6. Dumitru Stăniloaie. *Poziția dlui Lucian Blaga față de Creştinism şi Ortodoxie*. – Sibiu, Tiparul Tipografiei Arhidiecezene, 1942.

7. Apud *Lucian Blaga*. *Opere*, Vol. I. Text îngrijit, studiu introductiv, tabel cronologic, note şi comentarii de George Gană. – Chişinău, Ed. Ştiința, 1995.

8. Alexandru Lungu. *Lucian Blaga*: *Nebănuitele trepte* (Recenzie). În: *Viața Basarabiei*, Anul XII, Nr. 6, iunie, 1943.

9. Vladimir Cavarnali. *Lucian Blaga*. *Poezii* (Recenzie). În: *Viața Basarabiei*, Anul XI, Nr. 10-11, octombrie-noiembrie, 1942.

BDD-A6877 © 2011 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:40:36 UTC)